

KLOFIZETESI AR:

Híres évre	—	—	—	32 korona
Félszázévre	—	—	—	16 korona
Híres évre	—	—	—	8 korona
Egy órára	—	—	—	3 korona

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Készítettek nem adunk vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP.

Egy négyszögezetiméternyi hirdetés ar 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 kor.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő

Összerkesztőség: Kolozsvárt, Emke-tér 19 szám.

Alapította: BARTHA MIKLÓS.

Kiadóhivatal: Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 33.

Tempora mutantur! . . .

Kolozsvár, jan. 9.

Hová lett a vörös lobogó? Az általános és titkos választói jog izgalomba hozó jel-szavát, mely sutba vágta? Az utcán dörgő milliók hová tűntek el? És a tüzes szónoklatok, a melyek harci rendbe szóli-tották Magyarországot szocialistáit, hogyan hangoztak el a pusztában nyomtalanul?

Ubi es Bokányi?! Weltner és Klein Jakab?! És ti még sokan a munkásnép hirdett apostolai, a kik a világmegváltó általános és titkos választói jog kivívására a munkások ökleire és izmaira hivatko-zatok, — a kik megostromoltátok a sajtót, megostromoltátok a koalíciót, megostromol-tátok a vármegyházát. Hirdettétek és kia-báltátok, hogy nem lesz addig nyugalom, míg az általános és titkos választói jog törvénybe iktatva nem lesz?

Hát mi van veletek?! Hová bujtatok szeretett elvtársaim?! Miért hallgattok olyan mélyen?!

Revolver, kés, bot, bőgő torok, izmos kéz és vértől csepegő szónoklatok ostromolták Magyarországot alkotmányát, mert ennél is előbb való volt az általános és titkos választói jog — és imá, nincs belőle semmi. Egy fikarcnyi sincs! Anyi sincs, a mennyi elérne Bokányi elvtárs szemében és mégis milyen mélyen hallgatnak róla!

Eddig minden este dörgedelmes szó-noklatok szólítottak minket szocialistákat az utcára. Hivatkozás történt izmainkra, a mivel széttépjük Apponyit, Kossuthot és a többi nemzeti kutyát . . . És készültünk a nagy napra, a mikor bekövetkezik az álta-

lános felfordulás. Akkor lesz majd a zava-rospan pompás halászás. Azok a kis halak, melyeket az apró csetepaték alkalmából a kirakatokban fogdosunk, nem sokat értek. Nekünk nagy zavaros kellett volna. Már annyira benne voltunk a jóban, hogy el se képzeletük ezt a csendes lehülést és általá-nos megnémulást, a mit most kell tapasztal-nunk.

Bokányi elvtárs mi történt?! Tessék nyilatkozni. On a ki a központban lakik, bizonyára érintkezni szokott Kristó elvtárs-sal. Kristó elvtárs emelte legmagasabbra a vörös lobogót.

Kristó elvtárs mondotta a legmagasabb polcra, hogy az általános és titkos választói jog az első mindenek előtt. Kristó elvtárs jelentette ki, hogy az általános és titkos választói jognak a király hive és a ki-rály akarja, hogy azt keresztül vigyék min-den nemzeti követelést megelőzőleg. Jelszó volt, hogy pusztuljon a nyelv, pusztuljon az alkotmány, pusztuljon a nemzet és minden pusztuljon, csak az általános és titkos vá-lasztói jog éljen. Ennek az érdekében elvtársaink csapatostól utaztak a magyar ál-lamvasutakon *potyára* és napidíj mellett. Mindenütt megjelentünk, a hol le kellett köpni a nemzeti lobogót és megkellett dobálni Apponyi grófot. Lertse meg ön elvtárs, hogy kiskirályok, majdnem uristenek voltunk ne-hány hetekkel ezelőtt s imá, egyszerű né-mak lettünk az öblösön csengő totykok.

De hát mi van a dologgal Bokányi elvtárs?! Talán csak nem csapták be önöket a magasabb és legmagasabb helyeken?! Hisz ez borzasztó volna! Hát kérem most már elmarad a vagyon és földosztás? Hát to-vább hiszik a — hogy is mondjam — bur-zsoázia, a mint önök olyan szépen szokták kifejezni — a bugris nevet. No tisztelt elv-

társ, ez nem rendes dolog. Lelkemre mon-dom itt kntya van a kertben!

Megáll az én egyszerű munkás eszem ezen a dolgon! Megmondom azt is tisztelt elvtárs, hogy miért?

Bokányi elvtárs, Weltner elvtárs és még igen sok elvtárs mindig azt hangoztatták, hogy a keményöklű és izmos karu munká-sok milliói akarják az általános és titkos választói jogot. Kristó, a híres, a kit bámu-lunk bátor főispánjai és éles szuronyai élén, — szintén azt vallotta, hogy annak meg kell lenni. Fejérváry ur is akarta, a király is akarta és most már senki sem akarja.

Ezen a dolgon áll meg az én egyszerű eszem Bokányi elvtárs!

Hát kijelentem, hogy ezt a dolgot nem szeretem! Valahol nem volt őszinte a dolog! De önöknek, a kik a munkás nép vezéreinek tolták fel magukat, mégis csak tudniok kell, hogy ki a hibás. Kivette le napirendről hát és miért vették le napirendről, ha olyan őszintén akarták? Miért zavarta eddig a vörös zászló a nemzeti zászlót, ha most bevonták?! Miért ostromoltuk a koalíció sajtóját, miért piszkoltuk Apponyit?! Miért foglaltuk el Pest megye székházát? Miért ordítottunk hetekig az országban, — ha most némák lettünk mint a halak?!

Talán a nemzet mellé sorakoztunk?! Nem lehet elvtárs! A nemzet szegény! Es nemzeti elvünknel fogva nem ismerünk nemzetet! Mi hát az oka mégis az elnémulásnak! Kiváncsi vagyok rá vezér elvtársak. Az ördög hiszi, hogy ez tiszta dolog!

Egy nemzetközi.

TÁRCA.

Színezett fényképek.

— Egy bajor nevelőnő naplójából. —

Irta: Tanács József.

CXIV.

Franz Martin.

II.

A Germany-Station-ban már előbb leirt mulatságtól délután uzsonnához szólítottak, amit még emelkedettebb hangulatban fogyasztottunk el.

Azután kértek, hogy zongorakiséret mellett énekeljek nekik hazai német nótákat. Szívesen tettem eleget kívánságuknak s mindnyájan azon-gora köré gyülekezvén, együtt énekeltük azokat, amiket ők is ösmertek.

Játszottam és énekeltem azután angol, francia, orosz és görög népdalokat, minthogy pedig a szép magyar népdalok bemutatására soha el nem mulasztom az alkalmat, játszottam és énekeltem azokat az édes-bus dalokat, a miket még a ma-gyar pusztákon tanultam és a mik eszembe ju-tottak.

Még K...ban szerettem meg s Pörikének is ez volt a kedvenc nótája:

„Kitették a koporsót az udvarra . . .”

Ott is eljátszottam és énekeltem szívből, lelkemből.

Játékom és énekeim közben a körülöttem állók ijedten fordultak vissza, a karosszékekben ülő mérnök felé, mert valami rémes hörgés hallat-szott onnan; én is felugrottam s oda sietve, a

szegény öreget felfordult szemekkel, előresett fejjel láttam a székek és fel kellett fogni, hogy le ne bukjak arccal a padlóra; mély hörgés szakadt fel melléből. A kerevetre fektettük, sógorom azonnal befogatott és maga ment orvosért Bris-bane-ba.

Ami segítséget tudtunk nyújtani a betegnek, mindent megtettünk, de sikerhez nem vezetett, mert mikor sógorom az orvossal Germany-Station-ba értek, már ott nálunk kilehelte lelkét a sokat szenvedett mérnök s onnan vitték át Vil-lájába.

Az orvos és a brisbane-i vendégek jelenlé-tében mindent lepecsételtek és Döblin ur volt szíves elvállalni, hogy a brisbane-i hatóságot az esetről értesíti.

Másnap kijött Brisbane-ból a hatóság kép-viselője és egy orvos, felvettek mindent s meg-találják az elhunyt végrendeletét. A végrendelet mellett feküdt egy arckép aláírással s néhány száraz virág egy borítékban. A végrendelet végre-hajtójának sógorom volt megnevezve.

Mi Heinrichével a hivatalos eljárás alatt ott-hon maradtunk s nem tudtunk semmit a Villában történetekről. Két óra felé sógorom hazajött az orvos és a brisbane-i hivatalnokkal, kik nálunk ebédeltek. Magukkal hozták a végrendeletet, az arcképet és a száraz virágokat.

Ebéd után természetes női kíváncsiságunkkal kértük, hogy mutassák meg az arcképet. Amint én azt a női arcképet megláttam, elhalaványodva elszédültem, úgy kellett felfogni, hogy el me-essem. Annyira váratlanul hatott reám az arckép látása, hogy egy pillanatra megállott a szívem verése. Az arckép eredetije: Weiland Ella bárónő volt!

Az orvos valami gyógyszerrel magamhoz téritett s kérdésekre, hogy mi bajom lett egy-szerre, azt feleltem, hogy azt a hölgyet, a kit az arckép ábrázol, én jól ismertem.

— Ki lehetett az a férfi, — mondtam — a ki oly hűen megőrizte?

Megmutatták a végrendeletet, mely angol nyelven volt írva s körülbelül ezeket tartalmazta:

„Pastor Höfner urat kéri végintézkedésé-nek végrehajtására; vagyona, mely áll a Villá-ból és a brisbanei banknál elhelyezett értékpapi-rokból, — adassék ki teljesen Európában, Magyar-ország B... megyéjében fekvő, N... Sz. köz-ségben lakó egyetlen nőtestvérének; a két hü-cseléd részére legelőbb 500 font Sterling kifizet-essék; testét kertjében, a nagylevelű pálmafa alá temessék el; sirja fölé egyszerű feketemár-vány-sírkő állíttassék; a végrendelet mellett ta-lált arckép és száradt virágok pedig szívére he-lyeztessenek s ezekre nyugtassák két kezét.”

Az aláírás: Franz Martin — ingénieur.

Írásai között azután megtalálták latin nyel-ven kiállított keresztlevelét, melyben Márton Sándor „Ferenc” nevű fia volt, mint megkeresztelt feltün-tetve. Most már tisztában állott előttem a mér-nök kiléte, a kit görnyedt és nagyon megöreged-tet alakjában nem ismerhettem fel.

De ki is gondolhatott volna arra, hogy a debreceni pusztákon vasutat építő, Apolló kül-sejű Márton Ferenc mérnökkel a föld másik oldalán, huszonkét év múlva, mint emberroncs-csal, idegen néven s olyan körülmények között találkozok?

A temetés után adtam meg a felvilágosítást a magyarországi rokon vagy testvér értesítésére, mert Ausztráliában azt sem tudta senki, hogy Magyarország és magyar nemzet létezik-e a vi-lágon? Es én azon sokat csodálkoztam, hogy annak a nagy történelmi multtal bíró s valamikor dicsőséges hírű nemes fajnak és nemzetnek, mint a magyar, oly kevés híre maradt fenn, éppen a Keleten, a honnan tulajdonképen magukat szár-maztatják.

Eltemettük „Márton Ferencet”. A temetés-kor a gyönyörű kertből egynehány levelet és virágot, valamint a ravatalra helyezett néhány

Elmérgeedett helyzet.

Békeremény csillant föl az ünepek alatt, de csakhamar jöttek rá a cáfolatok. Kossuth Ferenc maga jelenti ki, hogy a politikai beszélgetések a béke tekintetében még semmi pozitív eredményre nem jutottak. Másrészt a kormány gondoskodik arról, hogy minden béketörekvést tönkre tegyen.

Az utóbbi események alkalmasak arra, hogy teljes izgalomba ejtsék az országot. A kormány rendőrruralmat létesít az egész országban. Ungvárra is elmentek már a rendőrök, de készülnek mindenütt, a hol a nemzeti ellentállás sikerrel működik.

Tegnap pedig Pestmegye házában történt a kormány részéről oly erőszakos botrány, a mely alkalmas arra, hogy beigazolja a legszélsebb híreket, melyek a nyílt abszolutizmus közelségéről szólnak. Politikai körökben már az abszolutisztikus kormány tagjait is kombinálják, köztük elsőrendű szerep jut Rudnaynak, a kinek **kigolyózásáról** ma határoz a Kaszinó.

Rendőrruralom.

A kormány teljes erővel kezdte meg munkáját, melylyel a nemzetet le akarja törni. A fővárosból mindenfelé küldözi szét a rendőröket, hogy a nemzeti ellenállást fojtsák el.

Veszedelemes előjelek támadtak az új főispán fogadására Ungvárt, ahova tegnap 1 rendőrkapitányt, 1 rendőrségfőkapitányt, 1 rendőrfelügyelőt, 12 közrendőrt és 6 detektívet küldtek.

Selmecbányára kiküldenek 3 rendőrtisztviselőt, 12 közrendőrt és 6 detektívet.

Balassagyarmatra kiküldenek 3 rendőrtisztviselőt, 12 közrendőrt és 6 detektívet.

Szegedre kiküldenek 3 rendőrtisztviselőt, 12 közrendőrt és 6 detektívet.

Ilyeténképpen a debreceni kirendeltséget leszámítva, elvontak vagy elvonnak az amugy is hiányos létszámú székesfővárosi rendőrségtől 15 rendőrtisztviselőt, 60 közrendőrt és 30 detektívet.

Pestvármegye közgyűlése.

Oriási izgalmak, nagy előkészületek előzték meg Pestvármegye tegnapi közgyűlését. Laszberg gróf, a ki mindenáron elnökölni akart a

tegnapi közgyűlésen, személye biztosítására rendkívüli intézkedéseket tett. Rendőrség szállotta meg a megyeházát és környékét már a hajnali órákban. A közgyűlési terem is rendőrökkel rakták meg, három század katonaság pedig készenlétben állott. A közgyűlésen váratlan esemény történt. Sajó Sándor rendőrkapitány előállította rendőreivel Pozsgay Miklós és Hédervári Lehel orsz. képviselőket, mert azok gróf Laszbergnek azt kiáltották:

— Hazaáruló, gazember!

Az izgalmas eseményről tudósítónk a következőkben számol be:

Budapest, jan. 8.

Kihalt, néptelen volt még a Belváros, a mikor a Kerepesi-ut felől nagy rendőrcsapatok vonultak fel a megyeháza felé. Nem volt még hat óra, mikor valóságos haderő érkezett a megyeházához. Előbb hatvan lovasrendőr vonult fel. Ezeknek fele a megyeháza oldalánál, a város-házával szemben állott fel, a másik fele a város-háza udvarán állott készenlétben.

Azután megérkeztek a gyalogos csapatok. Kilencven rendőrt a megyeházába vezényeltek, száz az utcán maradt. Hét órakor megérkeztek Sajó Sándor és Jeszenszky Gellért rendőrkapitányok, a kik a csapatok felett való parancsnoklással voltak megbízva. A vármegye-háza környékét valósággal ostromállapot alá helyezték. A kordonokon keresztül csak gróf Laszberg, vagy Beniczky Lajos alispán által kiállított igazolvánnyal lehetett bejutni.

Még tegnap délután történt, hogy Sajó Sándor rendőrkapitány és Gersich felügyelő keresték Beniczky Lajos alispánt és Laszberg gróf megbízásából felszólították, hogy úgy a gazdasági hivatal, mint a közgyűlési terem kulcsait adja át. — Az alispán kijelentette, hogy a kulcsot nem adhatja át, mert mint a vármegye első tisztviselője, ő tartozik felelősséggel a megyeháza helyiségeiért. Egyébként is a kulcsokat Gullner Pál várkapitány őrzi. Erre felhívták az alispán elő Gullnert és felszólították, adja át a kulcsokat.

— Csak az alispán ur rendelkezésére adhatom át, — válaszolt a várkapitány.

A rendőrkapitány és a felügyelő ismételt felszólították az alispánt a kulcsok átadására, mert ellenkező esetben feltöretik lakatossal az ajtókat. Beniczky alispán erre kijelentette:

— Szóval az urak karhatalmat alkalmaznak.

— Igen.

A karhatalommal nem szállhatok szembe és átadom a kulcsokat. Erről azonban kérek jegyzőkönyvet felvenni.

Miután hajlandók voltak Laszberg gróf küldöttei erre Dubravicky László főjegyző megírta a jegyzőkönyvet, amelyben kiemelte, hogy a kulcsok átadása a karhatalom alkalmazásával történt.

Laszberg Rudolf gróf már reggel 8 óra előtt megérkezett a megyeházára Römer Róbert helyettes főjegyző kíséretében. Nyomban hivatalos helyiségebe vonult, ahol megtette az intézkedéseket az elnöklés tárgyában. Kilenc órakor megjött Prónay Dezső báró, utána érkezett Holló Lajos. Az alispánt keresték fel és vele hosszan tárgyaltak. Később Gulner Gyula is csatlakozott hozzájuk.

A közgyűlési terem fél tíz órakor nyitották meg. Ekkor már tele volt a megyeháza folyosója bizottsági taggal, akik nagy izgalommal, felhevülten tárgyalták az ostromállapotot. A mikor megnyitották a terem ajtaját, valamennyien betódultak.

Percrel-percre nőtt az izgalom. Zsibongás, zaj töltötte be a közgyűlési terem. Nem volt még tíz óra, néhány perc hiányzott, amikor megjelent Laszberg. A rendőri sorfal mögött csak a feje látszott. Egyszerre elszabadult az eddig féken tartott indulat. Borzalmas, fülsiketítő tombolásban tört ki az egész gyülekezet.

— Gazember! Hitvány hazaáruló!

— Bérenc!

— Fizesse ki az adósságát! — zugott a kiáltás.

Laszberg sápadtan, egész testében reszketve állott az emelvényen. Közben meg akarta fogni a csengőt, hogy csengessen, de keze annyira remegett, hogy kiesett belőle a csengő. Ekkor Beniczky alispán megrázta a csengőgüt. A zaj nem szűnt meg, sőt fokozódott.

A megyefőnöknék mozog a szája s a kezével gesztikulál. Beszélni akar, de nem tud. Jó négy-öt

koszoruból egy-egy ágat magammal hoztam és még mai napig is hiven őriztem.

Nyomott hangulatban telt el néhány napunk, míg sógorom az angol konzullal a végrendelet rendelkezéseit közölte, hogy a hatósági eljárás megindíthatassék. Ezután nyolc napra az eset után Queensland északi részébe „Bundaberg“-be utaztunk. Ez az utazás és látogatás igazán megváltás volt reánk nézve, mert utazásunk alatt a feltornyosuló látnivalók és az események elterelték figyelmünket a szomorú katasztrófától.

Kocsin mentünk „Neudoh“-ig, a hol vonatra ülve reggel hat órakor indultunk és este hét órakor érkezünk a jó ötszáz kilométerre lévő „Bundaberg“-be. Ez az út még szebb volt, mint a toowoomba-i, mert valóságos őserdőkön haladtunk át. Ott már volt alkalmam látni és megcsodálni az „Eucalyptusz erdőket“ és fákat. Szinte félve irom le a fáknak nagyságát és vastagságát, mert azt mondhatná valaki, hogy valótlanúságot akarok elhitetni.

Ezek az „Eucalyptusz“ fák száz-százhusz méter magasak, sőt sógorom azt állította, hogy vannak 160—180 méter magasak is, tehát a kölni Dom tornyánál is magasabbak; törzseik a föld fölött oly vastagok, hogy ötven-hatvan ember éteremnek is használhatná. Igaz, hogy láttam azokban az erdőkben rendkívüli magas és vastag törzsű fákat, de annyira még se becsültem.

A mi feltűnő e fáknál, hogy leveleik nem képeznek lombot, lefelé csüngenek s olyanok, mint a bőr; kevés az ág a fákon s így a napsugár lehat a földre, ennél fogva a fák alatt zöld pázsit virul s ez a jószágtenyésztésre megbecsülhetetlen értékű. Azt is beszélték, hogy az Ausztráliában uralkodó szárazság és a talaj vízhiánya e fák azon tulajdonságában is rejlik, hogy rengeteg mennyi vizet szívnak magukba. De szerintem az eső segíti inkább, mert én télen, az esős időszakban voltam ott tíz hétig és alig esett az eső.

Egy vasuti állomáshoz értünk, mely betetőzte az erdei út közepességét. Itt már a pálmák fákát még nem láttam, mint ott, a közleg neve is mutatja: „Palmwood.“

„Bundaberg“ új alapításu, de nem kis város. A paplakról és a benne látható jólétről is látszik, hogy — sógorom szerint — az egész „Queensland“-ban annak a papnak „Schmidt“ urnak van a legjobb eklézsiája. Őt gyermek volt a háznál, s ezek mindannyian valamely hangszerezen játszottak, s a mint mondták, öröklött tulajdonság a családban a zene és ének szeretete. Nem is volt cauda, mert valamennyinek nagyon szép énekhangja volt.

Az első este azonnal be is mutatták ének-tudományukat, mert az esti ima után az egész család még templomi énekeket is énekelt, mi is velük, úgy, hogy valóságos koncertet csaptunk esténként.

Megérkezésünk utáni nap oly nagy társaság jött délre össze, hogy lakodalomnak is beillett volna. „Professzor Schultze és neje“, „Seeliger ur és neje“, „Holcenau ur és neje“, stb. Holcenau ur felesége a bundaberg-i papnak a legidősebb leánya volt, egy feltűnően szép fiatal asszony.

A soupé-után zongora és ének mellett mulattunk, angol és német románcokat énekeltünk és sokat beszéltünk a távol hazáról.

Bundaberg-ben éppen akkor volt az ipar és terménykiállítás, mert Queensland-ban az a szokás, hogy minden második évben más más, még a legkisebb városban is tartanak ilyen kiállításokat, hogy emeljék az ipart és a kereskedelmet, díjak vannak kifizetve és ez fokozza a szorgalmat.

Délután volt a ló- és kocsiverseny és a nagy tömeg szarvasmarha felhajtása, azután következett egy eredeti ausztráliai verseny, melynek főnyereménye 20 shilling = 20 korona. Ez a verseny abból áll, hogy egész fahasábokat leásnak a földbe, egy jeladásra az erős fiatal emberek bal-tát ragadnak s egy csapással próbálják a fahasábokat elhasítani, a kinek sikerül, az nyeri el a

20 shillinget. Nem valami szellemes játék, de a szívet megrázza, van mérve.

A kiállításról hazamenet, szemben találtam magamat egy nagy farka kutyával, melyeket három szénfekete sserecsen vezetett; éppen nálam volt a „Kodak“-om s érdekes volt a csoport. Kértem, hogy álljanak meg egy percre. Nagyon tettszett a feketéknek s egy perc alatt meg volt a kép. Megajándékoztam őket egy pennnyel, a minnek nagyon megörültek.

Délután és este is nagyon jól mulattunk, délután otthon, este pedig egy koncerten, a melyen egy brisbane-i énekesnő remekelt. Telve volt a terem, hogy alig lehetett bejutni.

Ezután a kellemesen eltelt nap után másnap eljött értem kocsin „Seeliger“ urnő, hogy elvigyen „Eden“-be, mely egy szép mulatóhely, a bundabergiek kiránduló helye. Minthogy Bundaberg egészen erdőkkel van körülvéve, a kocsizás a tropikus növényzet által szegélyezett úton végtelen kellemes volt. „Eden“-ben óriási ausztráliai epret hoztak az asztalra, a minőket még soha se láttam, de olyan izletes volt, mint az európai.

Reggelizés után „Seeliger“ urnővel sétáltunk a páratlanul szép erdei utakon s csodálkoztam azon, hogy az Ausztráliát leíró és tárgyaló könyvekben azt a világrészt majdnem kiasztottnak, terméketlennek, sivar pusztaságnak írják le, pedig a mit eddig láttam, míg a manilai gyönyörű vegetációt is fölülmulta némelyhelyen.

„Seeligerné“ világosított föl, hogy Ausztrália ismertetését leginkább azoknak az utazóknak, — inkább felfedező utazóknak — leírásai után ismerik, kik a világrész belsejében utazván, mérhetetlen küzdelmek között jutottak ki a lakott vidékre és a tengerpartra. A földrész belsejébe vannak azok a pusztaságok, a miket a következő nap én is megláthatok.

Erről azonban csak a jövő kedden.

Kiadó

Rákóczi-uton 10. szám alatti villa emeleti része; 5 lak-, 1 fürdő-szoba, konyha, kamara, padlás, pince, baromfi-udvar, fatartó színek, Értekezhetni a földszinten a tulajdonosnál.

pereig tart a furcsa jelenet. Majd oda fordul Beniczky alispánhoz s a füléde mond valamit. Az alispán nemet int a fejével s felel neki, de senki sem hallja a szavát.

A terem közepén nagy kavarodás támad. Mindenfelől ezt kiabálják:

„Gyalázatos hazaáruló; Gazember! Bérenc!”

Sajó kapitány észrevette, hogy Pozsgay és Hédervári is kiabál, elrendelte elfogatásukat. Ez alatt Laszberg is eltűnt az emelvényről. Visszavonult. A megyebizottság csak az alispán beszédéből tudta meg, hogy gróf Laszberg megnyitotta a közgyűlést és hivatkozva az izgatott hangulatra, nyomban be is rekesztette.

A megyebizottsági tagok ezután a Sas-körbe vonultak, ahol megtartották a közgyűlést. A Kosuth Lajos-utcában összegyűlt tömeg zajosan megéljenizte Beniczkyt és báró Prónayt. Itt érdekes jelenet játszódott le. Éppen akkor, mikor a megyebizottság keresztülvonult, arra sétált Lenk Gyula szolnoki főispán. Förster Aurél főlismerte és utána kiáltott:

— Itt is megy egy hazaáruló. A szolnoki megyefőnök!

Lenk riadtan menekült tovább, de így is kijutott neki néhány abcug.

Amikor a megyeházáról a bizottsági tagok eltávoztak, Laszberg Rudolf gróf Pozsgay Miklós és Hédervári Lehel orsz. képviselők ellen Böhm kir. ügyésznel a btv. 26. §-ába ütköző becsületsértés miatt feljelentést tett. Pozsgayt és Héderváryt addig, amíg az ügyész utasítást adott, a közgyűlési teremben fogva tartották. Tízegy órakor megjelent a teremben Sajó és ezeket mondotta a két képviselőnek:

— Az ügyész ur utasítására önöket a főkapitányságra fogom kísértetni.

Ezután két detektiv őrizete alatt a két képviselőt bérkocsin a főkapitányságra vitték, ahol dr. Masiaovich Jenő fogalmazó kihallgatta és szabadon bocsátotta.

A közgyűlést ezután, mint már tegnap táviratilag jelentettük, a Sas körben folytatták.

Még egyszer a bibliáról.

— jan. 9.

E lap január 4 iki számában Borbély István urtól válasz jelent meg a bibliáról szóló cikkemre. E válasz személyeskedő, fenhéjazó modorával nem törődöm, de oly állításokat köcszát meg, melyeket szónélkül hagyni nem lehet éppen az ügy komolysága miatt.

Ahhoz, hogy valamiféle irodalmi műről kritikát gyakorolhassunk, ismernünk kell az illető művet, meg kell értenünk teljesen. Ez oly igazság, melyet a ma dudvaként tényező ifjú oriasok sem tudnak elfeledtetni velünk, ámbár ők készek bármikor minden ismert és ismeretlen műről kritikát gyakorolni. A próféta szakálláról is értekeznek, ha kedvük tartja. Hiszen ők azt hiszik magukról, hogy zsebükben hordják az ég és föld minden rejtékének kulcsát.

A Borbély ur válasza oly hatást gyakorol reám, mintha ő ezeknek az óriásoknak járna az utján. Hiszen úgy tárgyal, mintha a bibliát sem ismerné, sőt még az én szerényke cikkemet sem. Dolgozatából a három első hasáb nem is szól a tárgyhöz, csak a negyedik, hol félti a biblia elterjedésétől az országok fenállását s a szentkönyv stílusát nyelvrontóan rosznak, mondásait érthetetlennek tartja. Majd meg így folytatja: „A biblia tekintélye óriási volt a maga idejében, de ma 1700 osztendővel összeállítás után nem taníthat életbölcsességre, mert az életszükségletek homlo: egyenest megváltoztak emberi művelődés következtében, nem taníthat a poezis szépségeire, hiszen a zsidó nép költészetének szépségével vetekedik majdnem minden nemzetiségnek saját népköltészet; nem taníthat tudásra, mikor mi minnyájan tudósok vagyunk hozzá viszonyítva. Es nem taníthat nemzeti eszmékre, midőn a történelem kiáltó igazsága a zsidó nép szétszóródása. A biblia kivénült e világból s minél tovább fog élni, annál inkább belepi a természet pora, mint a népet, melynek története bele vagy on irva.”

Hát ezek roppant nagy mondásuk, csak az a bajuk, hogy nem felelnek meg a valóságnak. A biblia nem volt okozója soha semmi nemzetiség keletkezésének avagy semmiféle állameszrénnek, mert hiszen e könyvből, mikor a kereszténység minden rétege olvashatta, a hit és erkölcsanra nézve kerestek és találtak benne utmutatást. A ki a bibliát alaposan tanulmányozza, rájön arra, hogy éppen a biblia tartja ki nem elégitó vallásnak a zsidó vallást s ezért felsőbb régiókba akar emelni.

Aki pedig a szellemi fejlődés magasabb régióiban jár, az csak egykönnyen nem száll alább onnan.

A biblia tekintélyeire azonban bátor vagyok azt is megjegyezni, hogy napjainkban nagyobb mint volt valaha. Erre nézve a következő adatok tesznek tanubizonyosságot: „A Brit és külföldi biblia-terjesztő vállalat” évkönyve arról ad számot, hogy egy század alatt 108 millió 320,869 bibliát, új testamentumot vagy egyes részleteit hozta forgalomba, összesen 277 nyelven, illetve dialektusban. A teljes biblia 213 nyelvre van lefordítva. Az említett évkönyv adatai szerint Ausztria—Magyarországon 1885-ben egész bibliát nyomattak 10,000 példányban, csak újtestamentumot 50,000 példányban.

Ami pedig a biblia nyelvezetét illeti, tényleg lehet kifogásolni ebben a tekintetben — a magyar fordításokat. Ennek az érdekében valóban tehetek volna többet is. Azonban a Károlyi-féle fordításnak van egy átdolgozott kiadása, amely meglehetősen hűen és élvezhetően előadja az eredeti szöveget. Ha Borbély ur ezt ismerné, akkor nem mondott volna oly lesújtó kritikát a biblia nyelvezetéről.

Az sem a biblia hibája, ha valaki nem talál benne költészetet, magas szárnyalású gondolatokat, örökbecsű eszméket. A legnagyobb költők és írók inuen nyertek ihletet, itt találtak örök igazságokat.

Az ós hébereknél éppen úgy meg volt a maga költészete, mint más népek és hogy mily nagy értékűek, azt tudja mindenki, aki az ótestamentumot tanulmánya tárgyává tette (L. a 15. 1—18. Bir. 4 r. Enekek éneke, Zsoltárok, Prédikátor, Job, Ruth asszony könyve.) S az igazi nagy szellemeket a fenséges költészet nem is hagyta hidegen.

Ki tagadhatná el ezt a hatást, melyet a biblia Arany Jánosra gyakorolt? Madách és Göthe onnan vették halhatatlan remek művek keretét. Göthe Job megértése kedvéért meg is tanult héberül. Milton, Dante szintén a szent könyvből nyertek ihletet és lelkészletet. S mindegyiknek a kik úgy tesznek, mint az a multkor is említett együgyű atyafi, a ki azon évelődött, mirevaló nappal a nap, mikor úgy is világosság van....

De nemcsak költészetet, hanem életbölcséletet is lehet tanulni. A példabeszédek könyve, a hegyi beszéd s Pál apostolnak a szeretetről szóló himnusza mindig táplálói, utmutatói lesznek az emberkebelnek.

Még bölcseséget is tanulhatunk belőle, mert bizony vannak olyan nagy problémák, melyeket még eddig nem fejtett meg senki (L. Job, Prédikátor könyvét.)

Nemzeti eszmét, hazafias gondolatot sem sok helyen lehet többet találni, mint a nagy prófétaknál. Hiszen ők csaknem kétségbeesnek hazájuk pusztulása, nemzetük romlása miatt. Ha az eszme nem volna meg az ótestamentumban, akkor vajjon a 16. századi magyar irodalmat mi hatotta át, hazánk sorsát miért hozták kapcsolatba a zsidó nép sorsával? S az 50 es évek abszolutizmusa alatt miért hatja át költészetünket a babiloni vizeknél szenvedő Izrael sorsa?

A zsidó nép szétszóródása pedig oly érv a biblia értéke ellen, mintha például a magyar irodalmat a mai elszomorítóan súlyos politikai helyzetből kiadulva semmitsem érőnek nyilvánítanok.

Nem lepi el tehát a föld pora a bibliát soha, mert van s lesz mindig tiszta emberi lélek, mely nem tür meg semmi szennyet e könyvön, mely mellett őseink imádkoztak s melyből annyi kebel nyer vigaszt, megnyugvást ma is.

A mai divat kedvéért ne törjünk ovatatlan kézzel e világító fáklyához, melynek fénye megvilágítja a haladó emberiség útját, a ki a napot azzal nkarta elhomályosítani, hogy felzavarta a tavat, melynek tükrében annak képe látszott.

Cipdi.

Ingyen kenyér és fa.

Az „ingyen kenyér és fa kiosztó bizottság” f. hó 6-án délután Szvacsina Géza polgármester elnöke alatt ülést tartott, a melyen a biz. tagok közül résztvettek: Szekula Akos, dr. Menyhart Gáspár, Vikol Kálmán, Ferenczy Gyula, Bán Antal, Hirsck Adolt és Féder Ottó biz. jegyző.

Az elnököl polgármester előterjesztéseire tudomásul vette a bizottság, hogy a gyűjtőívek, melyeket a Gombos Ferenc nyomdája ingyen szolgáltatott és a melyért a bizottság köszönetet mondott, kellőképpen kiadtak. Az idei gyűjtés eredménye közel 1000 korona, mely összeg nem lévén elegendő, elhatározta a bizottság, hogy a gyűjtőívek kiegészítéseképpen 10 és 20 koronás szelvény-könyveket bocsát és oszt ki. — Minthogy a bizottság mielőbb megakarja kezdeni a gyűjtést, tárgyal és határozott a szállítandó kenyérre és fára beérkezett ajánlatok felett is; melyhez képest kimondatott, hogy a kenyert Katona Gergely, Zsedlinszky György és Birkl János sütőmesterekől fogja megrendelni; a kiszolgáltatót fát illetőleg egyelőre még nem döntött a bizottság, mert szükségesnek mutatkozott, hogy a fakereskedők ismételten szólíttassanak fel ajánlattételre.

A kiosztás helyét sem tudván a bizottság megállapítani, megbizta az elnökséget, hogy az alkalmas hely kieszközölése iránt intézkedjék s annak megtörténte után a kiosztást a bizottsági ülés összehívása nélkül, haladéktalanul kezdesse meg. Uzzel az ülés véget ért.

Az „ingyen kenyér és fa-kiosztó bizottság” elnöksége értesíti azokat a szegényeket, kik a kenyér osztásból részt kérnek, hogy a bizottság a kenyér kiosztást folyó hó 10-én (szerdán) délelőtt 11 órakor kezdi meg. A kenyér kiosztás a régi Karolina-kórház, jelenleg a Keresztény Munkás Egyesület földszinti helyiségeiben fog történni.

Az „ingyen kenyér és fára” ujabban adományokat küldöttek Szvacsina Géza polgármesterhez: Ferenc József unit. püspök 20 kor., báró Petrichovich Horváth Kálmán 40 kor., dr. Bartók György ev. ref. püspök 10 kor. és Gregor Anna 20 kor. — Fogadják a nemes adakozók a bizottság hálás köszönetét.

Agyonújított hivatalnokok.

Bécsi kultúra.

Bécsben olyan botrányos eset történt tegnap, a minő ha nálunk Magyarországon fordul elő, a bécsiek a legdurvább vádakkal illetik a barbár magyarokat. A botrányos eset a bécsi takarékpénztár épületében történt, a hol egy óra alatt husz hivatalnok esett össze, mert az embertelen szolgálat a végkimerülésig elcsigázta őket. Az eset előzménye a következő:

Néhány év lefolyása alatt a postatakarékpénztári tisztviselők stárfusza részint halálozás, részint elbocsátás által 150 fővel megfogyatkozott, ellenben a munka lényegesen megszaporodott, úgy hogy például míg egy évvel ezelőtt naponta körülbelül 12,000 levelet, 36,000 csekket és 120,000 postabetétet kellett elintéznük, ma 19,000 levél, 62,000 csekk és 160 ezer betét vár elintézésre. A tisztviselői kar többször kérte a személyzet kiegészítését, de mindannyiszor legridegebben elutasították. Megtörtént, hogy a hivatalnokok három nap alatt csak nyolc óráig aludhattak.

A mult heti rendkívüli megterhelés miatt tegnap egyik tisztviselő elájult a hivatalban és a mentők szállították el, de azért az igazgatóság azt kívánta, hogy a hivatalnokok vasárnap reggel hét órakor kezdjék meg a munkát. Valamennyien engedelmeskedtek s a kitűzött időre pontosan megjelentek. De délelőtt féltizkor ismét elájult egy hivatalnok, kevéssel utóbb egy második és még mialatt az odahívott mentők ezzel a két beteggel voltak elfoglalva, elájult egy harmadik, negyedik, tizedik ember is, úgy hogy a mentőegyesületnek, amely a betegek szállítására kirendelte összes kocsi-jait, kénytelen volt a postatakarékpénztári épületben külön mentőállomást berendezni. Egy óra alatt husz hivatalnok esett össze ajultan. A hivatalban rettenetes elkeseredés támadt, amely különösen Bauer osztályfőnök ellen irányult, aki eddig minden kérelmet visszautasított. Sok száz hivatalnok támadt rá ezzel a kiáltással:

„Gambrinus”
a Fő-téren
(Mátyás király-tér 19. volt Pilzeni)
Hetenként katona- és cigány-zene.

a legszolidabb étterem, a legjobb magyar konyha, tisztán kezelt italok. Külön helyiség családok és társaságok részére. Legolesőbb étlap.

Közönség becses pártfogását kérve

Tusányi Ignác, volt főszakács

— Pfuj! Ki vele! Gyilkos! Hóhér! Embernyuzó!

Mivel a forrongás egyre növekedett és mert egyre-másra összeestek a kimerült tisztviselők, az igazgatóság kénytelen volt déli féltenkéntőkor a szolgálatot megszüntetni. A takarékpénztári épület előtt is nagy fölháborodás. Sok száz ember gyülekezett össze, a mikor a mentőkocsik tömeges megérkezését látták és az a hír terjedt el, hogy benn az épületben nagy robbanás történt. A mikor aztán megtudták a mentők működésének igazi okát, az utcán is szidalmazni kezdték az igazgatóságot. Különösen kikeltek ellene a kereskedők, a kik látják, hogy az ő üzleti érdekeiket károsítja majd meg ez az embernyuzás. Az eset az egész városban a legkínosabb hatást kelti.

Dal a Karneválról.

Kolozsvár, jan. 9.

Lágy, biboros köpeny a vállán,
És csörgő sipka a fején...
Igy lebben Karnevál; no lám, lám
De ügyes, deli egy legény...
Egy mosolyán száz rózsá nyilik —
Ez lány neki ellent nem áll...
S bolondod lesz egész a sűrű
Oh Karnevál, óh Karnevál...

Eljött a forró, lázas éjék,
S a színes álmok ideje —
Tombolnak izzó szenvedélyek,
A szív is megreszkét bele...
S a termék illatos ködében
Titkon figyelve meg-megáll,
— Mint egy ifju csókot lop épen —
S neveti vigan — Karnevál...

Folyik a nedv, gyöngyöz a pezsgő...
S kacéran inceleg a maszk...
Eseng a szem, a hü, az esdő...
S hó nyakra hév csókot tapaszt...
Suttog az ifju — „maga, édes...”
A lány: „ah mily mesés e bál...”
S mosolyg felettük a regényes,
A vig, a hűres Karnevál...

Ezer bohóság, csapodárság,
Bimbóként bomló, szíves...
S mi máskor léhaság, szamárság,
Az üdv ma csak abból terem...
Tótágast áll ma az okosság
És minden rózsá színre vál...
A bölcsességet hadd tapossák
Az nem kenyered — Karnevál!

Lágy, biboros köpeny a vállán
És csörgő sipka a fején...
S ezer rubintos koronáján
Szökellve táncot lejt a fény...
Egy mosolyán eped a lélek —
És lány neki ellent nem áll...
Megrontja lángjával szemének,
S tüzével égő szenvedélynek,
Mebontja őket — Karnevál...

—la.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, jan. 9.

— **Az E. M. K. E. Igazgató-választmánya** folyó hó 12-én (pénteken) délután 3 órakor a városházán havi rendes ülését tartja. Ez ülésre a választott és alapító választmányi tagok tisztelettel meghívotnak. Kolozsvár, 1906. január hó 9-én. Gróf Beldi Ákos elnök. Sándor József t. alelnök-főtájtár.

— **Főuri esküvő.** Gróf Bethlen Bálint, a Kolozsvárt is népszerű, hazafias mágnás szép és bájos leányát Mária grófnét január 7-ikén, vasárnap vezette oltárhoz gróf Bethlen Sándor. Az esküvő aranyosgyéresen történt meg s a rokonok és jó barátok voltak hivatalosak rá. Az ifju pár az esküvő után nászútra ment a kékegü Olaszországba.

— **A díszes névsor.** Mióta a zugkormány hatalomra jutott a következő főispánok nevezettek ki: Abauj-Tornamégye és Kassa: gróf Pongrác Ferenc, Aradmégye és Arad: Várhelyi Béla, Barsmégye: Sényi Kálmán, Békésmégye: Krecsmarik János, Beregmégye: Soós Zoltán, Borsodmégye: Brezovay Kálmán, Csanádmégye: Cseresznyés János, Csikmégye: Szentkereszt Pál, Hajdumégye és Debrecen: Kovács Gusztáv, Hontmégye, Selmec- és Bélabánya: Szabó Mihály, Jász-Nagy-Kun Szolnokmégye: Lenk Gyula, Komárommégye és Komárom: Kubinyi Géza, Nógrádmégye: Berchtold Artur, Sárosmégye: Bornemisza Adám, Sopronmégye és Sopron: Baditz Zoltán, Szatmármégye és Szatmárnémeti: Nagy László, Trencsénmégye: Barcs Gyula, Turócmegeye: Köcsön Lajos, Udvarhermégye: Ugron János, Ugocsamegye: báró Perényi Zsigmond, Ungmégye: Bernáth Zsigmond, Zemplénmégye: Pallavicini Alfréd, Hódmezővásárhely és Szeged: Nagy Mihály.

— **A jég.** A jégről sokat irtak már, a korszolást az „Ellenzék”-ben la versben is fölmagasztalta. Miután azonban a jég mindig aktuális, a mig tél van, ismét elővesszük őt, mert világos dolog, júliusban nem irhatunk a jégről. A télnek legfőbb gyönyörűsége a korszolást. Az ember a frisslevegőn van, mozog, kipirul az arca, ruganyosan áll a test, kar, törzs erős erős munkában. Nem sokkal kellemesebb ez, mint folyton a szobában benn kuksolni. Nézenek meg egy olyan leányt, aki jégre jár s egy olyat, ki egész nap a szobát bujja. Az első arca rózsás, színes, melegséget sugárzó. Az utóbbi, mint a virágházi növényé, vértelen, sápadt, szomorú. A télnek két szórakozó helye van, hol ellensúlyozni lehet a tél zárkózottságra ítélő hidegét. A bálterem, a hol táncol, mulat az ember, tehát testedző sportot űz. És a jég, a hol nem kevésbé remekül mulathatunk, edzük a testünket, vidámitjuk a lelkünket. Kolozsvár szép lányai tehát fel a jégre. Eddig ugyanis alig láttunk közületek egyet-kettőt.

— **Kristóffy megölték.** Tegnap délután az a hír terjedt el, hogy Kristóffy József belügyi ügyvivőt Budapesten váratlanul megölték. Csodálatos gyorsasággal kelportálták azt a hír. Alig telt el egy fél óra, már utcán, kávéházban, kaszinókban, egyletekben beszéltek róla. Azt mondták az emberek, hogy a rendőrséghez jött valami telegram-értesítés. Utána tudakozódtunk. Nem volt igaz. Majd, hogy privát távirat érkezett a postára. De a kisasszonyok sem tudtak róla. Emlégették, hogy tisztúr Morosznagytól is képviselőt választott volna róla. Érdekes jelenség, hogy Kristóffy képzelt elmúlása semmi részvétet nem keltett. Mindenki azt állította hogy a válság könnyebben megoldódik, mert ez a vakmerő külön ideája ur nincs senkinek az utjában. Azt következtették, hogy a király tannálásokat olvas ki az ő kegyeltjének erőszakos elpusztításából. És egészen megértették, hogy lehet olyan elkeseredett hazafi, ki sötétsorsu hona felett való bánatában fölemelte fegyverét a törvénytelen rendszer legfőbb meghonosítója ellen. No, de azért ne essék kétségbe a háromtagu haladópart. A kegyelmes ur él, a hogyan a munkácsi honpolgár mondaná, neki legyen mondvá. És mi azt kívánjuk, hogy éljen soká, de a miniszteri székből pusztuljon.

— **Hol lesz a hetipiác.** A városi tanácstól a következő sorokat vettük: A város törvényhatósági bizottságának mult évi szeptember 22-én tartott közgyűlésén hozott 283. számú határozata, melylyel kimondatott, hogy ipari piacul a hetivásárok alkalmával kizárólag csak a Kosuth Lajos utca jelöltetik ki, a m. kir. Belügyminiszter által 129.499. szám alatt jóváhagyván, jogerőssé vált. Erről érdekelt iparosokat és a város közönségét ezen az uton is értesítjük. Kolozsvár szab. kir. város Tanácsának 1906. jan. hó 5-én tartott üléséből. Szvacsina Géza kir. tan., polgármester.

— **Krisztkindli Ausztriának.** Hogy mennyivel adóznak évente Ausztriának, eltekintve a hivatalosan kimutatott adatoktól, ezutal csak Kolozsvár városára hivatkozunk, mely csak a karácsonyi ünnep alkalmából mit fizetett Ausztriának Krisztkindli címen. Kolozsvárnak a lakossága több mint 50.000. Ha ebből a létszámból csak kétezret veszünk, a mely karácsonyi

ajándékokra tíz forintot adott ki, akkor is már 200.000 forintot, vagyis 400.000 koronát adott ki Krisztkindlire. Ebből a tömegből bizonyára háromnegyed rész Ausztriának jut, a mely az egész országtól sok-sok milliót kapott Krisztkindlibe ezuttal is.

— **Egy falu víz alatt.** Szászrégenből írják: Maros Oroszfalu községének határa napok óta víz alatt áll. A multkori enyhe időjárás és esőzések következtében a Maros folyó jége olvadásnak indult, minek következtében valóságos jégzajlás állott be. A hatalmas jégtorlaszok a dédai vasuti hídnál a vizet kiszorították a mederből és az a község határát előntötte.

— **Rudnay becsület ügye.** Köztudomásu, hogy Rudnay Béla főkapitány ellen a pestimegyeházi „hősködése” miatt az Országos Kaszinó igen sok tagja mozgalmat indított, melynek a kaszinóból való kigolyózás a célja. Az ügygyel a Kaszinó választmánya ma foglalkozik.

Beavatottak beszéltek, hogy Rudnay a mult héten fentjárt Fejérváry Géza báró miniszterelnöknel s állítólag ezt mondotta neki:

— Kegyelmes uram, én te érted exponáltam magamat, rajtad a sor, hogy megmentes. Mert ha a kaszinó kiballotiroz, jöbelövöm magamat!

Noha Fejérváry bizonyára tisztában volt ezzel, hogy aki öngyilkossággal fenyegetőzik, az nem váltja be ígérését, — mégis kijelentette, hogy a kezére jár Rudnaynak. Az afférről, amint hírlik, a király is tudomást szerzett, s állítólag utasította Uexküll-Ghyllenband Sándor gróf, budapesti hadtestparancsnokot, hogy mindenben legyen Fejérváry és legkedveltebb híve, Rudnay segítségére.

De a miniszterelnök is mozgósít mindenkit, akit lehet. A napokban magához hivatva Lisznay-Damó Tivadar miniszteri osztálytanácsost, hogy a választmány utasítsa vissza a kigolyózási indítványt, mert ellenesetben kénytelen volna tiltott politizálás miatt a Kaszinót bezáratni. Majd így folytatta Fejérváry:

— Ha azonban mellőzik az indítványt, akkor Rudnay önként le fog mondani tagsági jogáról, mert ugy sem maradhat oly társaságban, ahol 173-an kívánják eltávolítását. A fő kapitány megy, de emelt fővel akar kilépni a kaszinóból.

Lisznay tudomásul vette a miniszterelnök előterjesztéseit; már most csak az a kérdés, hogy a Kaszinó választmánya megelégszik-e az utólagos, önkéntes kilépéssel.

— **Kitüntetett tanítók.** Beszterce-Naszód vármégye arról nevezetes, hogy az ő területén virágzanak a legkiválóbb emkedaloskörök. A megye általános tanító-testületének közgyűlésén a központ megbízásából, a besztercei Emkefők választmány elnöksége a következő jutalmakat osztotta ki: Bakó Béla magyar-nemzegei, Zsigmond Albert bácsi, Bereczky Farkas sófalvi, Józsa Márton zseliki állami tanítók 25—25 kor. jutalom-ban részesültek. Székely Lehel óvodai állami tanító, buzgó tanítói működésért 200 kor. jutalomban részesült.

— **Emke a református egyháznak.** Az Emke szerződést kötött a református egyházzal, melynek alapján az emke évente 1330 koronát utal ki az egyházkerület számára iskolai célokra. Ezzel szemben a református egyház kötelezte magát, hogy e kamatnak megfelelő tőkét képez s ezzel több iskolának a fennállását biztosítja. 18 erdélyi községben tart ilyen alapon fenn iskolát a református egyház. Ezekről az iskolákról minden évben elszámolnak. Az idei beszámolót beküldte Bartók György ev. református püspök, melyből kitűnik, hogy a létesített alapot a legnagyobb pontossággal kezelik. Az Emke kiutalta az új részleteket is.

— **Magántisztviselők gyűlése.** A magántisztviselők kolozsvári egyesületének választmánya vasárnap délután saját helyiségében látogatott gyűlést tartott, a melyen több fontos ügyet tárgyaltak. Mindenekelőtt titkár jelentést tett a berendezés berendezéséről, az alapszabályoknak a belügyminiszterhez való felterjesztéséről.

Ezután a gyűlés elhatározta, hogy munkarendjét a nagyváradi egyesület mintájára fogja szervezni, mely szervezést egy négy tagu bizottságra bízta a választmány. Nagy helyesléssel fo-

Zárszámadások

az „ELLENZÉK”-könyvnyomda KOLOZSVÁRT.

szép kivitelben, gyorsan és jutányosan készít

gadták azon eszmét, hogy a magántisztviselők önművelésük céljából saját kezükben társaságokat alakítsanak. Így a német és francia nyelv gyakorlása céljából már is asztaltársaságok alakultak.

Végül pedig örömmel vette a választmány tudomásul, hogy az angol nyelvű tanfolyam már e hó 15-én megkezdte működését. Agyanez alkalmával kéri a választmány a magántisztviselőket, hogy e tanfolyamra minél számosabban jelentkezzenek, mert a jelentkezők számától függ a tanfolyam díjának megállapítása.

— **Eljegyzés.** Velle Olgát eljegyezte Balás Sándor kir. aljárásbíró Désen.

— **Az időjárás áldozatai.** Bécsben tegnapelőtt olyan idő volt, a melynek negyvennél több sebesültje van. Fergeteg sem pusztított, öklönyi jegek sem estek s orkán sem süvített végig Bécs utcáin s a tegnapelőtti nap mégis veszedelmesebb volt mindennél. Estefelé ugyanis szapora zápor esett s 9 óra után egyszerre annyira alászállt a hőmérséklet, hogy az eső vize síma jéggá fagyott. Később ismét jegeseső szakadt alá s ez is odafagyott a járdára. Az utcák olyan sikosak lettek pár perc alatt, mintha mesterséges jégpályák volnának. Az emberek csak nagy ügyvelbajjal juthattak előre. Százan és százan csuszáltak el, az embereket valóságos remület szállta meg. A kocsiforgalom is megakadt s rövid idő alatt negyven sebesültje volt az időjárásnak. A mentők nem győztek eleget tenni a számos és sürgős segítségnyújtásnak. Az utcákon még csak boldogultak valahogy a járókelők. A házak falaiba, szögletekbe s minden „közélfogható” tárgyba fogódzkodtak s különösen a nők között keltett nagy remületet a veszedelem. Sokkal komolyabb volt a helyzetük azoknak, a kik tereken és szabad helyen jártak. Itt úgy potyogtak az emberek, mintha jégpályára kerültek volna hirtelen. A sebesültek nagy része karját, lábát törte s azonkívül sokan zúzódást szenvedtek.

— **Ujdonság.** Szörme paletok, belépők, boák, mufok, sapkák, továbbá selyem és szövet blusok, pongyolák és férfiruhák (chemischen) való tisztítását, olcsó áráért Czink József készíti Kolozsvárt, Wesselényi M. utca 25. sz. a főpostával szemben. Telefon 555. 16. 5—

— **Hangverseny.** Budapesten művészi körökben ez idő szerint egy nemrégiben felfedezett magyar kontraált énekeső bemutatkozását várják februárra. A művésznőt persze a külföld fedezte fel.

Vécsy, Elman, Koenen stb. hangversenyei után tehát lesz egy kis művészeti ujdonság.

A művésznő — kit Ladányiné Gedeon Mariskának hívnak — külföldön sok sikert aratott. Kritikusai elragadtatással írnak róla s kontraáltját unikumnak mondják. Sőt hazai zenei lapjaik is hosszú cikkeken magasztalják.

Biztos torrából tudjuk, hogy Ladányiné azt a fővárosi lapok hiráda szerint, most itthon is szándékozik művészi körutakat tenni, hozzánk is el látogat, hogy akár mint közreműködő, akár önálló hangverseny keretében a mi közönségünknek is bemutatkozzék.

Ennek ideje persze még nincs megállapítva. Majd közelebb hiráddal leszünk erről is olvasóinknak.

— **Bikakiállítás és vásár Désen.** A Szolnok-Dobokavármegyei Gazdasági Egyesület egyrészt, hogy a községek erdélyi magyar fajtaú tenyészbikaszükséglete hosszas utánjárás nélkül lehetőleg egy helyen legyen beszerezhető; másrészt, hogy a szükséges számú és szép tenyészbikákat megyei gazdák neveljék fel és így a tenyészbikák beszerzésére fordítandó jelentékeny összeg szarvasmarhatenyésztés előnyére a megyében maradjon, 1906. febr. 26-án kezdődő díjazással egybekötött bikakiállítást és vásárt rendez.

— **Szigoru tél Törökországban.** Konstantinápolyból jelentik: Az ázsiai vilájetekben, Erzerumban, Kastamoniban, Sirásban rendkívül szigoru tél köszöntött be, — a mely nagy károkat okoz, a melynek több emberélet is áldozatul esett. Sok falut és várost teljesen elzárt a külvilágtól a hófúvás. Egyes helyeken három méter magas a hó. Különösen Mamuret-ül-Asisban oly szigoru a tél, hogy az utakon több parasztot megfagyva találtak. Attól tartanak, hogy a citrom- és narancsfák elpusztulnak a nagy hidegben, a mi a lakosságot érzékenyen érinteni, mert a citrom és narancs egyik főkereseti ága a termelőknél. Ha a szigoru tél tovább tart az olajfák tönkemenek s ez valósággal katasztrófát jelentene.

— **Pusztító vulkánkitörés.** A Mont-Pelée tűzhányó-hegy kitöréséhez hasonló katasztrófáról ad jelentést egy loadoni távirat. A vulkánkitörés iszonyu pusztítást vitt véghez, Nikaragua köztársaságnak egy egész kerületet pusztította el a Momotomba tűzokádó-hegy rettenetes kitörése. A vulkán már a múlt héten kezdett el működni és 50 mérföldnyire valóságos lángtengert ontott. Masaya várost, mely az egész államban egyike a legszebbeknek és leggazdagabbaknak, a pusztulás

teljes katasztrófája érte. Masayanak 22.000 lakója van, egészen modern és villamos villamos világítása van. A vulkán tüzes lávafolyama minden életet és vegetációt kioltott. Attól félnek, hogy az állam másik, nagyobb városát, Granadát is hasonló sors éri. — Newyorki távirat jelenti, hogy a 20.000 lakossal bíró Masaya várost (Nikaragua) földrengés és a Sandiego vulkán kitörései majdnem teljesen elpusztították. A beomlott házak és az izó láva sok ezer embert pusztított el.

— **Joánovics testvérek fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műtermük Mátyás kir. tér 32. (Szatmáry-ház.) Allandó fénykép kiállítás a műterem kapu bejáratánál levő kirakatokban.** 18. 6—

— **Eladó gázcsillárok.** Ebédli, szalon, hálószoba csillák, különböző lyrák és falikarok majdnem új állapotban olcsó áron eladók. Megtekinthetők dr. Tutsek Sándor ügyvédnél, Malom-utca 22. 1—5

— **Csemege szálló.** Ménesi csemege szálló öt kilós kosárban 5 korona 40 fillér. Finom csemege cukorkák. Debreceni borsos-kolbász, paprikás, abált és fehér csemege szalonna. Naponta friss tormás virsli. Jamaika rum, orosz theák és thea-sütemények. Hetenként kétszer különféle friss dunai hal kapható *Haraszhly Jenő* fűszer és csemege-üzletében Kolozsvár. 31. 4—6

SZÍNHÁZ.

Gül Baba. Gül Baba harmadszor öntözte meg tegnap este szent rózsáinak gyöngye tövét, láthatólag a telt színház közönségének meleg érdeklődése mellett. Miután tegnap külön alkotott önálló vélemény is jelent meg a Gül Babáról, addig, is míg az ellenvélemény szellemes írója jobb darabot ír, a darab és a színház érdekében állapítjuk meg, hogy a közönség rendkívül kegyébe fogadta az Allának szentelt rózsátöket, melyeket Gül Baba maga tarol le, csak hogy két szerető szív egymásra találjon. Az előadás a premmer óta biztosabb, gyorsabb, tűzesebb. A két primadonna arról nevezetes, hogy fess megjelenésűek, sikkesek, kedvesek, de nagyon gyöngén énekelnek. Érzelmes, átgondolt játékművészetük ezt is feledtetni néha. Nagyon jó alakítás a Makrai Mújója. Cigány tánca a maga ötletes sokoldalúságában igazán nagyszerű. Meg kell dicsérnünk a II-ik felvonás díszletét, mely valósággal kápráztatja a szemet.

Opera-előadások. Ezen a héten ismét két opera-előadás lesz a színházban. Szerdán Verdi „Traviata”-ja kerül színre, melyben Germont szerepét Kassai Károly fogja énekelni mint vendég. Violetta P. Halász Adél. A többi szerepeket pedig Mezei, Parlagi, Rubos, Bay éneklék. Csütörtökön pedig Mascagni régen nem adott „Parasztbecsület”-ét ujtják fel s ezzel egy este Murai bájos vigjátéka, a „Virágfakadás” kerül színre.

Vén leányok. A tavalyi idény egyik legnagyobb sikerű ujdonságának, a „Vén leányok”-nak főlelevenítesére készül a színház drámai személyzete. A „Vén leányok” főszerepeit most is Horváth Paula, Mészáros, Laczkó játsszák. Új szereplők lesznek László, Sebestyén, Jeskó, Berlányi, Árpási, Hetényi és Parlagi.

A halász szeretője. A vasárnapi ujdonságból, Dankó Pista „A halász szeretője” című népszínművéből serényen folynak a próbák. A darab tele van szöve a korán elhunyt nótaköltő legszebb dalaival.

Heti műsor:

Szerda: Traviata. (Kassai Károly vendégjátéka. Bérlet 84. sz.)
Csütörtök: Parasztbecsület és Virágfakadás (Bérlet 85. sz.)
Péntek: Gül Baba. (Bérlet 86. sz.)
Szombat: Vén leányok. (Bérlet 87. sz.)
Vasárnap d. u.: Cigány. (IV. ifjúsági előadás.)
este: A halász szeretője. (Ujdonság 1-ször. Bérlet 88. sz.)

IRODALOM.

Az imrefalvi leány, kétszázhatvanhárom oldalas regény, mely a legelőkelőbb tudományos folyóiratban, a „Budapesti Szemlé”-ben látott napvilágot, az 1904-iki évfolyamban. A szerző Farkas Pál, Gyulai Pálnak ajánlja könyvét halásztisztelettel.

A címlapon modern, finom körvonalú leány művészi képe látható, a mint kutató, előre szegzett fejjel a fátyolos távolba tekint. Szerzőjéről előre is megkülönböztetett véleménynyel van a publikum. A neve alatt első rangú szépirodalmi lapjainkban pompás megfigyelést eláruló tárcák, elbeszélések, rajzok, cikkek, kortörténeti tanulmányok, szociológiai fejtegetések jelennek meg,

melyek csakhamar kedvező világításban helyezik írójuk egyéniségét. Farkas Pál ugyanis nem azok közül a hosszú, csinos fűrtű s a nyárspolgári foglalkozást lesajnáló írók közül való, a kik a kávéházi márványasztal mellett éjjel utáni lázas pillanatokban röjják papírra kusza gondolataikat. Sokat tanult, utazott, világlátott, lucidus fejű ember, ki csaknem minden művében megbolygat egy-egy társadalmi hibát, félszegséget s azon javítani akar. Sokat lehet vitatkozni azon, hogy az irányregény mennyiben jogosult. Azonban szűkség van rá, s a ki méltó és diszes irodalmi köntössel ruhazza fel tendenciáit, kétszeresen helyet foglalhat szépirodalmunkban. Farkas Pál különösen a szocializmus hatalmas igazságai felé hajlik s az „Az imrefalvi leány” is erős, érdekes, izzó szociális háttérrel van. A gyári munkásnév elnyomatását, jajját, sóhaját megkapó színekkel festi meg a szerző, kinek érdekes szövésű meséjéből is ki csillámlik ez az alapigazság, hogyha a magyar közigazgatás nem volna annyira igazságtalan, zsarnokoskodó kisebb hullámverésű volna a világboldogító szocializmus Magyarországon.

Farkas Pál ezt a tendenciát olyanképpen szolgálja, hogy a kompozíció kerekdedségének, művészi szépségének nem árt. A regény rendkívül érdekes olvasmány s különösen a munkások mozgalmainak leírásában erős írói talentumot árul el a szerző. A szerelmi történet megkomponálásában nincs új fordulat, de előnye a szerzőnek, hogy olvasás közben nem vesszük észre. Ha tulzattan rajzol is itt-ott egy-egy képet, szívesen elhisszük, mert meleg szív lüktetését érezzük a sorokban.

A regényben három alak jellemrajza kitűnő: az apáé, az imrefalvi leányé s Kereszturyé. A regényt Singer és Wolffner-cég szépen állította ki. Kapható minden könyvkereskedésben. Ajánljuk olvasásra.

értl.

Mulatság.

A „Szamosújvári Iparos-Egylet” 1. évi január hó 14-ik napján, saját könyvtára javára táncmulatságot rendez.

A szászlonai állami elemi iskola harmónium alapja javára Szászlonán, az állami elemi iskola helyiségeiben 1906. évi január hó 14-én (vasárnap) műsorral egybekötött zártkörű táncestélyt rendez.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon-tudósításai és sürgönylevelei.

Nemzeti ellenállás.

Eger, jan. 8.

Hevesmegye ma Majzik Viktor alispán elnöklésével közgyűlést tartott, amely egyhangulag elhatározta, hogy a belügyminiszter megnevezését dacára ragaszkodik régebbi ellenálló határozatához. Már előre érvénytelennek nyilvánítja a megyei tisztviselők esetleges felfüggesztését és azoknak anyagi kártalanítására a gyűjtést folytatja. Eddig 100,00 korona gyűlt össze e célra.

Eperjes, jan. 8.

Sárosvármegye ma tartott rendkívüli közgyűlésén felolvasták Kristóffy József belügyminiszternek leiratát, amelyben értesíti a vármegye közönségét, hogy Bornemisza Adám cs. és kir. kamarás Sárosmegye főispánjává neveztetett ki. A közgyűlés egyhangulag kimondotta, hogy bár a király főispán kinevezési jogát elismeri, mindazonáltal tekintve, hogy a mostani kinevezés az alkotmányos ellenjegyzést nélkülözi, ennél fogva a főispántól az esküt ki nem veszik, az instalációs közgyűlésen a megyebizottsági tagok nem jelennek meg és ha mégis egy vagy másik bizottsági tag megjelenik, azt a haza ellenségének tekintik, nevét a közgyűlési teremben elhelyezendő táblán meg-

örökíti. Az összes tisztviselői kart a beiktatásnál való közreműködéstől eltiltotta.

Bornemisza Adám főispán a beiktató közgyűlést Budapestről január 16-ára hívta össze és a megyebizottsági tagokat erről postán értesítette.

Miskolc, jan. 8.

Borsodvármegye köztörvényhatósága tegnap ülést tartott, hogy Brezovay András főispán kinevezése folytán követendő magatartását meghatározta. A közgyűlésen Tarnay Gyula alispán elnökölt. Név szerinti szavazás útján egyhangulag kimondták: Megütközéssel és hazafiúi mély fájdalommal értesültek arról, hogy egy magyar katonatiszt, a ki azonfelül a magyar kir. testőrség tagja, eszközül ajánlkozott a nemzeti küzdelem letörésére.

Brezovay Andrást törvényes főispánnak el nem ismeri, a főispáni hivatalba be nem iktatja az esküt tőle ki nem veszi és a megye tulajdonát képező vármegyei székház ama helyiségeit, melyeket eddig törvényes főispánoknak átengedtek, neki rendelkezésére nem bocsátják, azoknak haladéktalan bezárását elrendeli, a megye tisztviselőit a törvénytelenül összehívott közgyűlésen való megjelenéstől eltiltja és a bizottság összes tagjaitól elvárja, hogy a közgyűlésen részt nem vesz.

Ha Brezovay András mindezek dacára a főispáni székre erőszakkal behelyezkednék, őt jogtalan tolatkodónak tekinti. Elvárja, sőt megköveteli az összes tisztviselőktől és községi előjáróktól, hogy az alkotmányvédő küzdelmet támogatják, a kormány kiküldöttjének segédkezni nem fognak. A közgyűlés határozata következtében három tagu bizottság a főispáni lakás összes ajtait lepecsételte és a kulcsokat Kubik Béla orsz. képviselő magához vette.

A villany áldozata.

Békés-Csaba, jan. 9.

Bartha Erzsébet 16 éves varróleány lakása előtt a telefonvezeték leszakadt és a villamos vezetékkel érintkezve, lecsüngött a földre. A leány a drót mellett elhaladva, az lábára csavarodott és a mikor kezével hozzányúlt, az áram nyomban agyonsújtotta.

Gyilkos apa.

Déva, jan. 9.

Magyarosd községben a román karácsony első napján Posa Lesku földmives erősen bepálinkázva találkozott fiával, Györggyel. Szóváltásba elegyedtek és a szóváltás annyira heves lett, hogy az apa kést rántva, fiát összeszurkálta, a ki néhány óra múlva meghalt. A gyilkos apát letartóztatták.

Rablás.

Déva, jan. 8.

A szurdoki szoros közelében a román határon egy szervezett rablóbanda nagy rablást követett el.

Urikány községben több oláh paraszt szövetkezett, hogy a határra mennek és a romániai juhászokat meglopják.

Nagy nyáját találták.

Rálöttek a juhászokra, azok az erdőbe menekültek. 101 drb. juhot 2000 korona értékben elhajtottak. A csendőrség elfogta őket.

A belügyminisztérium retteg.

Budapest, jan. 8.

A tegnapi Pestvármegyei megyegyűlésre való tekintettel elővigyázatból a belügyminisztérium egy része egész napon *permanenciában* volt, hogy előforduló dolgoknál tudjanak valahogy utasítást adni. A remegő Kristóffynál volt Lányi, ki viszont Fejerváryt értesítette és kérte ki utasításait.

Fejerváry terve.

Budapest, jan. 8.

Fejerváry Géza báró, miniszterelnök a legközelebbi bécsi utjánál előterjeszti a félrevezetett királynak a kormány megállapított javaslatát. Felhatalmazást kér a rendes ellenállási eszközökhöz, melyeket eddig nem mertek alkalmazni. Ha nem kapja meg Fejerváry báró, beszünteti a vármegyékkel eddig követett bűnös üzelmeit. És ekkor újabb békeakció következik és ekkor a kormány a kibontakozásra vonatkozó *tárgyalásokat maga akarja vezetni*. Jobb lenne azonban, ha másra bízna, mert a kormány iránt semmi bizalommal nem viseltetik senki.

Komoly politikusok beszélnek, hogy Kristóffy belügyi ügyvivő *Morzsányi* képviselőt akarja megnyerni Budapest székesfőváros kormánybiztosságára. Morzsányiról csak a rosszakarói mondják, hogy elvállalja.

Debrecenből.

Debrecen, jan. 8.

Debrecenben letartóztatták Szabó András hentest, aki az alföldi takarékpénztár kapuját betörte. Ugyancsak letartóztatták Péntek István csizmadiát, ki állítólag torokon ragadta Kovácsot. Azonban tanuk nincsenek rá.

Látogatás Wekerlénél.

Budapest, jan. 8.

Egészen megbízható hír szerint Fejerváry miniszterelnök tegnap meglátogatta Wekerle Sándort s vele két óránál tovább tárgyalta. Hírlík, hogy azokat módokat vitatták meg, melyeknek alapján a koalícióval tárgyalásokat lehet kezdeni.

Valószínű azonban az a hír, hogy a látogatás az Országos Kaszinó és Rüdny közti ügyre vonatkozott.

Főispáni titkárok kerestetnek.

Budapest, jan. 8.

A belügyminisztériumban nem akadnak emberek a Roemer-féle állásokra főispáni titkárságokra. Hírlík, hogy Kristóffy belügyi ügyvivő két főispáni titkár ellen fegyelmi eljárást indított, mert *hazafias vármegyékben főispáni titkárságot nem vállaltak*. Nagyon jellemző dolog. Legjobb lenne a belügyi ügyvivőnek, ha a kishirdetésekhöz fordulna. Hát ha ugy akadna vállalkozás.

Arató-sztrájk.

Budapest, jan. 9.

Somogy megyéből jelentik, hogy az agrár szocialista munkások vonakodnak az arató szerződéseket megkötni, hogy esetleg arató-sztrájkjal presszionálhassák az általános választói jog behozatalát.

Fejerváryék Bécsben.

Budapest, jan. 9.

Fejerváryék ma délután utaznak Bécsbe. Lehet, hogy Fejerváry csak holnap délután, esetleg csütörtökön járul a király elé.

Fazekas ügye.

Budapest, jan. 9.

Fazekas ügyét a törvényszéken nem sokára tárgyalni fogják. Sárkány bíró vezeti a tárgyalást. Biztosan hírlík, hogy Fazekas igazságáról a törvényszéken megvannak győződve. Fazekast már a törvényszék fölmenti.

Azt is beszélnek, hogy Laszberg a belügyminisztériumból Beniczky alispán felfüggesztését hozta magával. Csak ez hiányzik, hogy befűtsön Pestvármegyének Laszberg.

A polgármester Kristóval.

Budapest, jan. 9.

Ma délelőtt Halmos polgármester 2 óráig tanácskozott Kristóval.

Nem tud rendet csinálni.

Budapest, jan. 9.

Laszberg gróf megyefőnök ma délelőtt egy pár percig fennt volt a vármegye házában. Az újságíróknak azt mondotta, hogy néhány nap alatt **változásnak kell történnie**.

A mostani viszonyok közt **nem tud rendet csinálni**.

A kormány vagy királybiztosi állást nem vállalja el, visszamegy Győr megyébe.

Minisztertanács.

Budapest, jan. 9.

Bécsben holnap délután közös miniszteri értekezlet lesz a kereskedelmi szerződések tárgyában.

Előfizetési feltételünk:

*gy évre	32 korona
Félévre	16 „
Negyedévre	8 „
egy óra	3 „

Előlehet fizetni bármely naptól kezdve

== Felelős szerkesztő és laptulajdonos ==

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR. *)

Erdélyi bank és takarékpénztár részvénytársaság
Kolozsvár, Mátyás király-tér 32. sz.

A Pesti hazai első takarékpénztár egyesület 300 ezer darab 100 korona névértékű nyereség kötvényt bocsájt folyó év április havában nyilvános aláírásra.

Főnyeresemények: 600 ezer, 400 ezer, 300 ezer, 250 ezer, 200 ezer, 50 ezer, 40 ezer és 25 ezer korona.

A kibocsátási árfolyan véglegesen csak később fog megállapíttatni, előreláthatólag azonban 140 korona körül lesz.

Előjegyzéseket, a hivatalosan megállapítandó árfolyam melletti átvétel kötelezettségének kikötésével

intézetünk már most elfogad.

Biztosítékul a jegyzés alkalmával sorsjegyenként 10 korona fizetendő le.

63 3—

Az igazgatóság.

Mindenféle

nyomtatvány

a leggyorsabban

és legolcsóbban

az „Ellenzék“

nyomdájában

készül

*) El rovat alatti közleményekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Sz. 15134—1905. polg.

80 1—3

Hirdetmény.

A kolozsvári kir. törvényszék közírré teszi, hogy Csákány Adám kérésére Kide község általános tagosítása tárgyában az érdekelt felek meghallgatására és a tagosítás elrendelésének feltételei kinyomozására a kir. törvényszék tárgyalási határidőül az **1906. évi március hó 8-ik** napjának d. e. 10 óráját tűzi ki, a mikorra az összes érdekelteket hirdetmény útján Kide községbe azzal a figyelmeztetéssel idézi meg, hogy a kérésnek egyik példányát a bíróságnál, a másik példányát pedig a községi előljárásnál megtekinthetik és hogy bármelyiküknek esetleges kimaradása a további eljárást akadályozni nem fogja, s hogy a meg nem jelentek úgy tekintetnek, mint a kik a tagosításba beleegyeznek.

A kir. törvényszék a tárgyalás megtartására Ürmösi Kálmán kir. törvényszéki bírót küldi ki.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint birtokrendezési bíróságnak Kolozsvárt, 1906. évi január hó 5-ik napján tartott nyilvános üléséből.

br. Rudnyánszky,
elnök.

Borbély,
jegyző.

Faeladási hirdetmény.

A földmivelésügyi m. kir. miniszter urnak 84240—1903., illetőleg 77678—1905. számú rendeletei alapján a sólyomtelki volt urbéresnek tulajdonát képező 50-57 kat. hold területen lévő tölgy épületfa, bányafa és tűzifa termelésre alkalmas mintegy 5410 tömör köbméter fatömege 16000 kor. kikiáltási ár alapul vétele mellett nyilvános szóbeli árverésen **1906. január 26-án** d. e. 10 órakor Sólyomtelkén alulírott urbéres elnök házában el fog adatni.

Utóajánlatok, valamint a kikiáltási áron alóli ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az árverezési részletes feltételek a kolozsvári m. kir. járási erdőgondnokság hivatalos helyiségében (Kolozsvár, Mikó-utca 16. szám.) megtekinthetők.

Sólyomtelke, 1906. évi január hó 3-án.

id. Szappanos Péter,

urbéres elnök.

82 1—2

Eladó

120 szekér
jó minőségű
= Széna. =

83 1—3

Értekezhetni

Kolozsvárt, Ferenc József-ut 20 sz.

Kiadó

75 2—3

Wesselényi Miklós-utca 26 sz. a. egy utcai nagy sarok bolthelyiség, alatta pincével, továbbá 3 szoba, 1 konyhából álló lakás **1906. év április 1-re kiadó.**

Értekezhetni az „Ekonomul“ hitelintézetnél.

Írásbeli ajánlatok az „Ekonomul“ igazgatóságához 1906. január 20-ig beadhatók.

Somatose

vastartalmu husfehérnye.

A legjobb étvágygerjesztő és idegerősítő szer
sápkórságban szenvedőknek.

A Vas-Somatose 2% vasat tartalmaz.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Áthelyezés!

WEIPERT FERENCZ tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy —

borkereskedését Honvéd-utca 61. szám alól
Honvéd-utca 52. szám alá helyezte át.

Raktáromat tetemesen megnagyobbítottam, ajánlom a következő ó és új borokat, ugymint:

Ó-fehér	1 liter	80 fill.	Uj	1	68 fill.
Uj- „ I.	1	72 „	Ó-izabella	1	72 „
Uj- „ II.	1	64 „	Uj	1	64 „
Ó-siller	1	76 „	Rácürmös	1	120 „

10 lit. vételnél árkedvezmény és helyben bárhova szállítva. Üvegek becseréltetnek vagy visszavétetnek. Boraim valóságáért minden tekintetben kezeskedem.

Gyors és pontos kiszolgálás!

54 1—10

Orosz tea eredeti csomagban.

Nagy Ujévi vásár.

— Üzlet áthelyezés miatt! —

Illatszerek, tea, rumok, likörök,

borok, rum és likör essenciát

— leszállított áron árusít —

BURGER FRIGYES

gyógyáru- és illatszer üzlete

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 910.

Általános megelégedés!

36 6—

Francia gumi különlegességek.

Hirdetők

a legolcsóbb árban

felvétetnek a kiadóhivatalban!

Angol és francia illatszerek!

Amor kréme legjobb arczepítő!

„KRISTÁLY“

gőzmosó és vegytisztító intézet Kolozsvár, Telefon: 500.

Elvállal férfi és női fehérneműek mosását és vasalását a legszebb kivitelben, gyorsan és méltányos árak ellenében.

Vegyileg tisztít bármilyen női és férfi ruhaneműeket, u. m. férfi öltönyök, felöltők, női szövet és selyem ruhákat, diszdarabokat stb.

Elvállal **kelengyék** a legszebb kivitelben, jutányos árak mellett.

A ruhaneműek kocsival elhoznak és viszont tiszta állapotban díjmentesen haza lesznek szállítva.

Belvárosi felvételi hely:

Laskai Ferencz és Fia

ágyaneműek üzletében

Kossuth L. és Tivoli-utca sarok. Telefon: 405.

Egy öltöny vegyileg tisztítva 1 frt 50 kr.

22 3—

Egy drb csipke-függöny mosva és vasalva 30 kr.

Akar ön egy mindenben szép, divatos
és szakavatott jóízlésű ruhát?

Tudnia kell, hogy ez

FARKAS JÓZSEF

— férfi szabónál, —

Jókai-u. 11. sz. a. beszerezhető.

Jó kivitel!

Szép munka!

Olcso árak!

Szives pártfogást kér

FARKAS JÓZSEF

férfi-szabó. Jókai-utca 11. szám.

29 4—18

A legegyszerűbbtől a legfinomabbig
valódi **bőráru-tárgyakat**,
ugymint: női kézi táskák, papir- és
aprópénz tárcák, cigarett- és szivar-
tárcák, íróeszköztartó, mappák és

utazó cikkek

bármily kivitelben legjobban és legjutá-
nyosabban vásárlunk a készítőnél

Klaszovitt György

— Kolozsvárt, Unió-utca. —

28 5—5

NEUMANN M.

CSÁSZ. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

— **KOLOZSVÁR.** —

Városi bundák, utazó bundák,
rövid szörme béllésű és valódi
dán iram-szarvasbőr kabátok
készben és mérték után.

A legchiccesebb

férfi öltönyök

mérték után rendelhetők.

A legújabb ruha kelmék a

lehető legnagyobb választékban

— készletben vannak. —

A Benigni-pincze

— pecsenye-boraiból —

hordónként és 10 palaczkonként az
árjegyzékből 20 % engedmény.

Elárusító hely:

Unió-utca 7. szám.

Telefon: 531.

44 3—6

Az elmúlt
rendkívüli
száraz nyár
folyamán
ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: CASPARI FRIGYES MEDGYES, 34. N.-Küküllőmegye.)

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait
óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi víz-
zel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep,
amely ez évben is valóban szép és minden tekintet-
ben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.
Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen
és bérmentve. 20 n—25

Hazai gyáripár Kolozsvárt, **Malom-utca**
28. szám.

A legjobb minőségű **Parkett**-ből,
mely gőzzel van kifőzve és kiszáritva, nagy készle-
tet tartok kicsiny és nagy alakokban. E parkett
nedves lakásba, aszfaltba, valamint már kész padlóra
rakva, kitűnő minőségű fogva fölötté alkalmas.
Ezenkívül raktáron tartok legjobb minőségű külön-
böző kiszáritott anyagokat, melyekből a legszebb
kivitelben készítek **templomi díszmunkákat**,
oltárokat, szószékeket. Továbbá ajtó-, ablak-,
és iskolai berendezéseket. Építkezésnél minden e
szakmába vágó munkát, kapukat, szoba-butorokat,
boltberendezéseket, portálékat, tartós anyagból a leg-
jobb anyagból és legszebb kivitelben.

Vidéki megkeresésre azonnal pontos és rész-
letes fölvilágosítással szolgálók

B. Bak Lajos,
műasztalos.

46 4—47

Egy nagyon megbízható, középkorú, szakképzett

OKL. GÉPÉSZ ÉS GÉPKEZELŐ,

ki nagyobb uradalmakban hosszabb időn át, **mint önálló**
gépész alkalmazva volt s kitűnő bizonyítványokkal rendel-
kezik, mindenféle gépekhez szakszerű jártassággal bír s esetleg

kovácsműhelyt is föl vállal,

azonnali belépésre állást keres.

Beszél magyarul, németül, tótul és oláhul.

Kíváncsra személyesen is bemutatkozik.

Értekezhetni a Kiadóhivatalban.

81 1—2

KÁVÉBÉHOZÁRÓ TÁRSASÁG
KOLOZSVÁRI FIÓKTELEPE

ÓRÁNKÉNT
FRISS
PÖRKÖLÉS.

KÁVÉ ÉS TEA
KÜLÖNLEGESSEGEN
MEGÉS OLCSÓ ÁRAK!

49 6—48

Braun Mihály

hangszerkészítő,

a kolozsvári Zene-Conservatorium szállítója,

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 18 szám.

Valódi olasz, német
quintiszta bél és
csak saját készít-
ményű fonott húrok
Gramophon,
grammophon-leme-
zek, tűk és min-
dennemű alkát-
részek raktáron
tartatnak.

53 *—6

Reggelig nyitva!!

Hová menjünk??

Hol a legszolidabb éjjeli szórakozóhely??

A

67 3—30

JÓKAI Kávéházba,

hol a farsangi idény alatt naponta éjjel után

— **friss Korhelyleves** —

és dus izletes Buffet. Kávéházi italaim a nagyérdemű
közönség legmesszebb menő igényeinek is megfelelnek.

Pártfogásért esd:

HEIMANN SÁNDOR
kávész.

Egész éjjel nyitva!!

Pontos kiszolgálás!

Gyerünk a Jókai kávéháza!